NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

Vedrørende: Skriftlig besvarelse af spørgsmål vedrørende dagsordenspunkt EM 2026/35 fra orienteringsmøde af 1. oktober 2026:

02-10-2026
Sagsnr. 2026 - 1568
Akt nr. 26637197

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Kære medlemmer af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Indledningsvis skal jeg på Naalakkersuisuts vegne takke Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke for orienteringsmødet med Udvalget den 1. oktober 2026 vedrørende dagsordenspunkt EM2026/35.

Som det i den forbindelse blev aftalt, fremsendes hermed en skriftlig besvarelse af de på mødet drøftede spørgsmål, som overvejende omhandlede spørgsmålet om forslagets økonomiske konsekvenser og hensyn til en hensigtsmæssig overgang til mellemtrinnet:

Spørgsmål 1. Vil reduktionen af fag på yngstetrinnet medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne?

Svar: At der skal undervises i færre fag på yngstetrinnet vil ikke medføre udgifter for kommunerne. Tværtimod vurderes det, at reduceringen af fag vil medføre mulighed for kommunale besparelser ved at centrere ressourcerne på færre fag. Fordi forslaget primært handler om at omstrukturere eller justere det eksisterende indhold ved at reducere antallet af fag og ændre på nogle fag, kræver det ikke tilførsel af nye personalemæssige eller økonomiske ressourcer. Lærerne og de fysiske rammer er allerede til stede.

Opgaver og udgifter til f.eks. udvikling af nye læreplaner, undervisningsmaterialer eller centrale efteruddannelsesforløb påhviler Naalakkersuisut (Selvstyret) centralt. Eftersom det er centraladministrationen, der løfter udviklingsomkostningerne, friholdes kommunernes driftsbudgetter for direkte økonomiske konsekvenser. Dette var også tilfældet med den seneste lovændring på EM2021, som ligeledes medførte en række faglige ændringer. Denne lov trådte i kraft den 1. januar 2022, mens lovens faglige ændringer først trådte i kraft den 1. august 2023 og implementeret med bl.a. Selvstyrets bekendtgørelse nr. 38 af 27. juli 2023 om trinformål samt fagformål og læringsmål for folkeskolens fag og fagområder.

Spørgsmål 2. Vil styrkelsen af grønlandsk som modersmålsundervisning på yngstetrinnet medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne?

Svar: Styrkelsen af grønlandsk på yngstetrinnet vil ikke medføre økonomiske byrder for kommunerne. Der vil være tale om flere timer i grønlandsk hvilket vil gå lige op med de fag, som udgår i form af f.eks. naturfag, historie og dansk som undervisningsfag

Spørgsmål 3. Vil ændringen af fagområder medfører økonomiske konsekvenser for kommunerne?

Svar: Ændring af fagområderne vil ligesom det er tilfældet med reduktionen af fag heller ikke medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne. Uddannelsesstyrelsen (dvs. Selvstyret) vil dog skulle udarbejde nye læreplaner, undervisningsmaterialer og læremidler til de samlede fagområder. Herudover vil Selvstyret i et begrænset omfang initiere nogle kortere efteruddannelsesforløb). Der er tale om udgifter, som vil kunne afholdes inden for Uddannelsesstyrelsens eksisterende rammer (navnlig de eksisterende bevillinger til Ilinniusiorfik, som er Uddannelsesstyrelsens undervisningsmiddelforlag). Endvidere vil allerede eksisterende materialer kunne bruges til det nye fag "skabende fag".

Spørgsmål 4. Vil muligheden for kommunerne for at afkorte skoleårets længde fra 200-240 skoledage til mellem 180 til 200 skoledage medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne?

Svar: Forslaget pålægger ikke kommunerne at forkorte skoleåret og derfor pålægges kommunerne heller ikke udgifter til f.eks. pasningsordninger.

Spørgsmål 5. Vil muligheden for kommunerne for at oprette erhvervsorienterede forløb på ælstetrinnet medføre økonomiske konsekvenser for kommunerne?

Svar: Forslaget pålægger ikke kommunerne at etablere erhvervsklasser. Derfor pålægges kommunerne ikke udgifter til oprettelse af erhvervsklasser.

Spørgsmål 6. Vil forslagets ændringer i folkeskolens fag, organisering og undervisningsformer medføre økonomiske konsekvenser for læreruddannelsen?

Svar: Det er en grundlæggende del af Institut for Lærings opgave at tilrettelægge og udvikle læreruddannelsen i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og de kompetencer, der efterspørges i folkeskolen. Når folkeskolelovgivningen ændres, er det derfor naturligt, at læreruddannelsens indhold og tilrettelæggelse løbende vurderes og tilpasses uden yderligere ressourcetilførsel. Dette gælder også i forbindelse med FM2026/35, ligesom det var tilfældet med den seneste lovændring på 2021, som også involverede en række faglige ændringer. Ændringerne i eksempelvis fagstrukturen på yngstetrinnet, indførelsen af livsmestring og ændringerne i de sproglige fag indgår således i den almindelige faglige udvikling og tilpasning af læreruddannelsen

Spørgsmål 7. Vil naturfag helt udgå af yngstetrinnet?

Svar: Selv om naturfag udgår som selvstændigt fag som led i målsætningen om at reducere antallet af fag på yngstetrinnet, forudsættes det, at naturfag vil blive integreret i undervisningen i øvrige fag. Eksempelvis vil naturfaglige temaer og problemstillinger indgå i undervisningen i grønlandsk og i både fagene idræt og udeliv samt faget skabende fag. Dette vil blive nærmere reguleret ved en ændring i den under besvarelsen af spørgsmål nr. 1 nævnte bekendtgørelse om trinformål samt fagformål og læringsmål for folkeskolens fag og fagområder.

Spørgsmål 8. Hvordan skal forslaget implementeres?

Svar: I tilfælde af forslagets vedtagelse forudsættes det, at forslagets faglige ændringer vil træde i kraft den 1. august 2028. Der vil i den forbindelse skulle udarbejdes en række administrative forskrifter, vejledninger m.m. herunder en ændring af eksempelvis Selvstyrets bekendtgørelse om trinformål samt fagformål og læringsmål for folkeskolens fag og fagområder, som ligeledes blev ændret i forlængelse af den seneste lovændring, jf. det anførte under spørgsmål nr. 1. Som led i implementeringen vil der også indgå forskellige formidlingstiltag, herunder skoleledermøder og skolebesøg.

Det primære implementeringsarbejde vil skulle varetages i regi af Uddannelsesstyrelsen. Når lovgivning på folkeskoleområdet er vedtaget af Inatsisartut, igangsættes arbejdet med at udarbejde eller revidere de relevante bekendtgørelser og vejledninger, herunder bestemmelser om trinformål, fagformål og læringsmål samt læreplaner. Dette varetages af fagpersoner i Departementet for Uddannelse og Uddannelsesstyrelsen i tæt samarbejde med og med inddragelse af øvrige relevante fagpersoner og interessenter.

Spørgsmål 9. Hvordan vil man i forhold til ændringerne på yngstetrinnet sikre en hensigtsmæssig overgang fra yngestetrinnet til mellemtrinnet?

Svar:
Lovændringerne vedrørende yngstetrinnet får efter forslaget virkning den 1. august 2027. Der forudsættes i den forbindelse til forslagets 3. behandling udarbejdet et ændringsforslag vedrørende forslagets ikrafttrædelsestidspunk, som udskyder tidspunktet til den 1. august 2028, dog for erhvervsklasserne til 1. august 2027. Dette skyldes, at ikrafttrædelsesbestemmelsen i den udgave af forslaget, der blev fremsat under forslagets 1. behandling på FM 2026, var affattet ud fra en forudsætning om, at forslaget blev vedtaget på samme samling.

Forslagets ændringer vedrørende yngstetrinnet vil i første omgang alene omfatte de elever, der påbegynder 1. klasse i skoleåret 2028/2029. Der indsættes en overgangsbestemmelse, hvorefter elever, der påbegynder 2. eller et højere klassetrin i skoleåret 2028/2029, fortsat vil modtage undervisning efter de gældende regler. Det indebærer således, at de foreslåede lovændringer i første omgang alene vil gælde for den årgang, der påbegynder 1. klasse i skoleåret 2028/2029.

Den pågældende 1. klasseårgang vil overgå til mellemtrinnet og begynde i 4. klasse i skoleåret 2031/2032. På dette tidspunkt skal der være udarbejdet og implementeret nye bestemmelser for fagstrukturer mv. for mellemtrinnet, herunder 4.-7. klassetrin.

Forberedelserne hertil vil derfor blive igangsat umiddelbart efter vedtagelsen af FM2026/35. Det er væsentligt, at arbejdet tilrettelægges i god tid, så der sikres kontinuitet og en tydelig rød tråd i elevernes skoleforløb samt for lærere og forældre.

Den nødvendige kontinuitet i udviklingen og implementeringen af de nye rammer for folkeskolen kan desuden understøttes gennem et bredt politisk forlig. Et sådant forlig vil blandt andet kunne bidrage til at skabe den nødvendige ro og stabilitet omkring folkeskolens implementering og fortsatte udvikling og dermed give skoler, lærere, elever og forældre et mere forudsigeligt grundlag for det langsigtede arbejde.

Med venlig hilsen

Nivi Olsen